

A mozifilmet ihlető
eredeti regény

A VISSZATÉRŐ

„Magával ragadó történet egy különös emberről.”

– The Denver Post

M I C H A E L P U N K E

M I C H A E L P U N K E

A VISSZATÉRŐ

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2016

*Szüleimnek,
Marilyn and Butch Punke-nak*

Magatokért bosszút ne álljatok szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak; mert meg van írva: Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr.

Róm. 12:19

1823. szeptember 1.

Már a sorsára hagyták. A sebesült férfi tudta ezt, amikor ránézett a fiúra, aki lepillantott rá, de aztán félrefordította a fejét, kellemtelen volt számára a szemébe nézni.

A fiú napokig vitatkozott a farkasprém kucsmát viselő emberrel. *Tényleg napokig tartott?* A sebesült férfi küzdött a lázzal és a fájdalommal, és soha nem volt biztos benne, hogy a beszélgetések, amiket hall, valódiak-e, vagy csak az elméje delíriumos tévképzetének melléktermékei.

Felnézett a tisztás fölé magasodó sziklaalakzatra. Egy magányos, kitekeredett fenyő valahogy megoldotta, hogy a puszta kőből nőjön ki. Már sokszor megbámulta, de soha nem tűnt olyanak számára, mint abban a pillanatban, amikor egymásra merőleges vonalai mintha tisztán kirajzoltak volna egy keresztet. Először fogadta el, hogy meg fog halni, ott, a tisztáson, a forrás mellett.

A sebesült férfi furcsa eltávolodást érzett attól a jelenettől, aminek ő volt a főszereplője. Röviden elgondolkodott rajta, hogy mit tenne az ő helyükben. Ha maradnának, és az ellenségeik feljőnnének a patak

mentén, akkor mindannyian meghalnának. *Én vajon meghalnék érték... ha tudnám, hogy amúgy is biztosan meghalnak?*

– Biztos vagy benne, hogy feljönnek? – A fiú hangja elcsuklott. Többnyire tenor hatású hangja volt, de néha megcsuklott az olyan pillanatokban, amikor nem kontrollálta magát.

A farkasprémes férfi sietősen lehajolt a tűz közelében levő kis húsrácshoz, és részben már kiszárított szarvashúscsíkokat kezdett pakolni a parfleche-be.¹ – Itt akarsz maradni, hogy megtudd?

A sebesült férfi megpróbált beszélni. Újra érezte a metsző fájdalmat a torkában. Előjött valami hang, de nem tudta azzá az egyetlen szóvá formálni, amit artikulálni akart.

A farkasprémes férfi nem vett tudomást a hangról, és folytatta csekély tulajdonának összegyűjtését, de a fiú megfordult. – Megpróbál mondani valamit.

A fiú fél térdre ereszkedett a sebesült férfi mellett. Mivel az nem tudott beszélni, felemelte az egészséges kezét, és rámutatott valamire.

– A puskáját akarja – mondta a fiú. – Azt akarja, hogy odaadjuk neki a puskáját.

A farkasprémes férfi gyors, kimért léptekkel tette meg a köztük levő távolságot. Keményen belerúgott a fiúba, egyenesen a hátába. – Mozdulj már, az istenit!

A fiútól gyorsan a sebesült férfihoz lépett, aki a tulajdonaiból álló csekélyke kupac mellett feküdt: bőrtarisznya, egy kés gyöngyökkel kivarrt hüvelyében, egy fejsze, egy puska és egy puskaporos szaru. A sebesült férfi tehetetlenül nézte, ahogy a farkasprémes ember lehajol, hogy felvegye a tarisznyát. Beletúrt, a tűzkövet és az acélt kereste, aztán bedobta őket bőrből készült zubbonyának elülső zsebébe. Megragadta a puskaporos szarut és a vállára vetette. A fejszét széles bőrvébe dugta.

¹ Nyersbőrből készült indián táska, amiben általában a füstölt és szárított húst tárolták.

– Te meg mit csinálsz? – kérdezte a fiú.

A férfi újra lehajolt, felvette a kést, és odalökte a fiúnak.

– Ez a tiéd! – A fiú megfogta, és rémülten bámulni kezdte a kezében a tokot. Már csak a puszka maradt. A farkasprémes férfi felvette, és gyorsan ellenőrizte, hogy töltve van-e. – Sajnálom, Glass, öregfiú. Neked ezekre már nem nagyon lesz szükséged.

A fiú döbrentnek tűnt.

– Nem hagyhatjuk itt a felszerelése nélkül.

A farkasprémes férfi röviden felnézett, aztán eltűnt az erdőben.

A sebesült férfi felfelé bámult a fiúra, aki egy hosszú pillanatig állt ott a késsel... az ő késével. Végül a fiú felemelte a tekintetét. Először úgy tűnt, hogy talán mondani akar valamit, de ehelyett sarkon fordult, és a fenyők közé menekült.

A sebesült férfi a fák közötti rést bámulta, ahol a többiek eltűntek. Elöntötte a düh, felemésztette, úgy, ahogy a tűz emészti el a fenyőtűket. Semmi mást nem akart a világon, csak a nyakuk köré szorítani a kezét, és kipréselni belőlük az életet.

Ösztönösen üvölni kezdett, újra megfélemedkezve arról, hogy a torka nem képes szavakat létrehozni, csak fájdalmat okozni. Feltámaszkodott a bal könyökére. Kissé be tudta hajlítani a jobb kezét, de arra nem helyezhetett súlyt. A mozgás kínzó, fájdalmas villámokat küldött végig a nyakán és a hátán. Érezte, ahogy a bőre nekifeszül a durva varratoknak. Lenézett a lábára, ami egy régi ing véres maradványaival volt szorosan bekötözve. Nem tudta megfejtíteni a combját, hogy a lábára állhasson.

Összeszedte az erejét, és nehézkesen a hasára fordult. Érezte a pattanást, ahogy az egyik varrat elszakad, és az új vérzés okozta meleg nedvességet a hátán. A gyűlölet árjában semmivé oldódott a fájdalom.

Hugh Glass elkezdett mászni.

Első rész

Egy

1823. augusztus 21.

A bárkám bármelyik nap megérkezhet St. Louisból, monsieur Ashley. – A megtermett francia újra elmagyarázta a maga türelmes, de határozott hanghordozásával. – Szívesen eladnám a hajó egész rakományát a Rocky Mountain Fur Companynak, de nem tudom eladni azt, ami nincs nálam.

William H. Ashley lecsapta bádögbögréjét az asztal durva deszkalapjára. Gondosan kifésült szürke szakállá nem rejtette el szorosan összepréselt állkapcsát. Ami azt illeti, valószínűtlennek tűnt, hogy az összeszorított állkapocs mögül újabb dühkitörés zúduljon elő, amikor Ashley ismét azzal az egyetlen dologgal került szembe, amit mindennél jobban megvetett: a várakozással.

A francia, aki az igen valószínűtlen Kiowa² Brazeau névre hallgatott, egyre növekvő zaklatottsággal figyelte Ashley-t. Ashley jelenléte Kiowa félreeső kereskedelmi állomásán ritka lehetőséggel

² Ejsd: kájova, egy indián törzs neve.

kecsegtetett, és Kiowa tudta, hogy ennek a kapcsolatnak a sikeres ápolása hosszú távon megalapozhatja a vállalkozását. Ashley fontos szerepet játszott St. Louis üzleti és politikai köreibben. Olyan ember volt, akinek megvan a víziója arról, hogy a kereskedelmet nyugatra kell vinni, és a pénze is ahhoz, hogy ezt megtegye. „Más emberek pénze”, ahogy Ashley nevezte. Nyugtalan pénz. Ideges pénz. Olyan pénz, ami könnyen vándorol az egyik spekulatív vállalkozásból a következőbe.

Kiowa rásandított a szemüveg vastag lencséje mögül, és bár a látása nem volt éles, ahhoz volt tehetsége, hogy olvasson az emberek gondolataiban. – Ha megengedi nekem, monsieur Ashley, talán felajánlanék némi vigaszdíjat addig is, amíg a hajómra várunk.

Ashley nem adott egyértelmű megerősítést, de nem kezdte el újra a tirádáit sem.

– Újabb ellátmányt kell igénybe vennem St. Louisból – mondta Kiowa. – Holnap leküldök egy futárt a folyón kenuval. Ő elviheti az ön üzenetét a szindikátusának. Megnyugtathatja őket, mielőtt még elterjednének a Leavenworth ezredes bukásáról szóló pletykák.

Ashley vett egy mély lélegzetet, hosszan belekortyolt a keserű sörbe, és beletörődött, hogy más lehetőség híján valahogyan elviselje ezt az újabb késedelmet. Akár tetszett neki, akár nem, a francia tanácsa jól hangzott. Meg kellett nyugtatnia a befektetőit, még mielőtt a csatáról szóló hírek ellenőrizetlenül keringeni kezdenek volna St. Louis utcáin.

Kiowa megérezte, hogy adódott egy lehetőség, és gyorsan cselekedett, hogy Ashley-t a megfelelő ösvényen tartsa. A francia elővett egy pennát, tintát és pergament, elrendezte őket Ashley előtt, és teletöltötte a bádgcésészét sörrel.

– Magára hagyom a munkájával, monsieur – mondta, és boldog volt, hogy lehetősége van visszavonulni.

Ashley egy faggyúgyertya halvány fényénél késő éjszakáig írt:

*Fort Brazeau,
A Missourinál
1823. augusztus 21.*

*James D. Pickens Úr
Pickens és fiai
St. Louis*

Kedves Mr. Pickens!

Sajnálatos kötelességem informálni Önt az utóbbi két hét eseményeiről. Természetüknél fogva ezek az események meg kell hogy változtassák, de nem kell hogy félbeszakítsák vállalkozásunkat a Missouri felső folyásánál.

Mint azt mostanra már minden bizonnyal tudja, a Rocky Mountain For Company embereit megtámadták az arikarák, miután jóhiszeműen hat lovat vettek tőlük. Az arikarák provokáció nélkül támadtak, és megölték tizenhat emberünket, megsebesítettek egy tucatot & visszaopták a lovakat, amelyeket egy nappal korábban látszólag eladtak nekünk.

A támadás miatt arra kényszerültem, hogy folyásirányba visszavonuljak, és ugyanakkor Leavenworth ezredes & az Államok Hadseregének segítségét kérem, hogy választ adjunk az Egyesült Államok polgárait megillető szuverén jog, miszerint akadálytalanul átkelhetnek a Missourin, nyilvánvaló meggyalázására. Kértem a saját embereink segítségét is, akik Andrew Henry kapitány vezetésével csatlakoztak hozzám a nagy veszedelemben Fort Union-beli állomáshelyükről.

Augusztus 9-én szembenéztünk az arikarákkal, összesen hétszáz emberünk volt, köztük kétszáz Leavenworth regulárisai közül (és két mozsárágyú) és még negyven ember a RMF Companytól. Találtunk szövetségeket is (bár csak átmenetileg)

négyszáz sziú harcos személyében, akiknek az arikarák történelmi okokból az ellenségei, de ennek az eredetéről nem tudok semmit.

Elég annyit mondanom, hogy egyesített erőink több mint elégszáz bizonyultak ahhoz, hogy győzelmet arassunk, megbüntessük az arikarákat az árulásukért & újra megnyissuk a Missourit vállalkozásunk céljaira. Hogy ez az eredmény mégsem jött létre, az Leavenworth ezredes bizonytalankodásának köszönhető.

Ennek a szerencsétlen eseménynek a részletei várhatnak, amíg visszatérek St. Louisba, most elég annyit mondanom, hogy az ezredes újra meg újra vonakodott szembeszállni a nálunk gyengébb ellenséggel, és ez lehetővé tette az egész arikara törzsnek, hogy kicsússzon a markunkból, aminek eredményeképpen hatékonyan lezárták a Missourit Fort Brazeau & a menden falvak között. Valahol köztünk és az említett pont között kilencszáz arikara harcos lapul, ismét beásva magukat, semmi kétség, & mindenre készen, hogy megakadályozzanak minden törekvést a Missourin felfelé.

Leavenworth ezredes visszatért helyőrségébe, Fort Atkinsonba, ahol kétségkívül meleg kandalló előtt fogja eltölteni a telet, és alaposan végigrágja magát a lehetőségein. Nem szándékozom várni rá. A vállalkozásunk, ahogy Ön is tudja, nebezen tudná elviselni nyolc hónap kiesését.

Ashley itt megállt a szövege olvasása közben, elégedetlen volt a szigorú hanghordozással. A levél tükrözte a dühét, de nem érződött belőle az ennél fontosabb érzelmek: az alapvető optimizmus, a töretlen hit saját képességében, hogy véghez tudja vinni, amit elkezdett. Isten a végtelen nagylelkűség kertjébe helyezte őt, Goshen Földjére³, ahol mindenki prosperálhat, feltéve, hogy megvan benne

³ Bibliai helyszín, a zsidóknak adott terület, ahonnan aztán az Exodus (kivonulás) történt. Egyiptomban található, a Nílus-delta keleti részén.

a bátorság és az állhatatosság, hogy megpróbálja. Ashley gyenge pontjai, amelyeket őszintén be is vallott, pusztán olyan akadályok voltak, amelyeket az erősségeinek valamilyen kreatív kombinációjával könnyedén meg lehetett kerülni. Ashley számított a hátráltató tényezőkre, de a kudarcot nem tolerálta.

Balszerencsénket a magunk javára kell fordítanunk. Tovább kell nyomulnunk, amíg a versenytársaink szünetet tartanak. Mivel a Missouri gyakorlatilag le van zárva, úgy döntöttem, hogy két csapatot küldök nyugatra különböző útvonalakon. Henry kapitányt már el is küldtem felfelé a Grand folyón. Fel fog menni a Grand mentén, ameddig csak lehetséges, azután visszatér Fort Unionbe. Jedidiakh Smith egy másik csapatot fog vezetni fel a Plattén, a célja a Nagy Medence vizei.

Nincs kétségem afelől, hogy osztozik súlyos csalódottságomban a késedelmünk miatt. Most gyorsan kell cselekednünk, hogy behozzuk az elvesztegetett időt. Utasítottam Henryt és Smitht, hogy tavasszal ne térjenek vissza St. Louisba a zsákmányukkal. Inkább majd mi megyünk el hozzájuk, a terepen találkozunk, hogy kicseréljük a prémjeiket friss ellátmányra. Így négy hónapot nyerhetünk & behozhatjuk a lemaradásunkat. Azt javaslom, hogy közben állítsunk fel egy új prémvadász csapatot St. Louisban & indítsuk útnak tavasszal, ezt én személyesen fogom vezetni.

A gyertya maradéka sercegni kezdett, és rossz szagú, fekete füstöt eregetett. Ashley felnézett, és hirtelen rádöbbsent, hogy mennyi idő telt el, és hogy mennyire fáradt. Megmártotta a tollat, és visszatért a leveléhez, határozottan és gyorsan írva, most, hogy beszámolója konklúzióját vetette papírra:

Sürgetem, hogy kommunikáljon a szindikátussal a lehető legszigorúbb módon, és közölje velük, hogy tökéletesen biztos vagyok

vállalkozásunk elmaradhatatlan sikerében. A gondviselés nagy adományt juttatott nekünk, & nem hibázhatunk, össze kell gyűjtenünk a bátorságunkat, hogy megkövetelhessük a jog szerint járó részünket.

*Legalázatosabb szolgálja
William H. Ashley*

Két nappal később, 1823. augusztus 16-án Kiowa Brazeau lapos fenekű bárkája megérkezett St. Louisból. William Ashley ellátta az embereit, és ugyanezen a napon nyugatra küldte őket. Úgy beszéltek meg, hogy az első találka 1824 nyarán lesz, a helyszínt pedig majd futárok útján egyeztetik.

Anélkül, hogy döntései fontosságának teljesen tudatában lett volna, William H. Ashley feltalálta azt a rendszert, ami aztán az egész korszakot meghatározta.

Kettő

1823. augusztus 23.

Tizenegy ember guggolt a táborban, ahol nem égett tűz. A tábort a Grand folyó egy kisebb partfalában verték fel, de az előtte elterülő síkság kevés lehetőséget nyújtott arra, hogy eltitkolják a pozíciójukat. Ha tüzet raktak volna, akkor mérföldekről észrevehették volna őket, márpedig az elrejtőzés volt a trapperek legjobb szövetségese egy újabb támadás elkerülése érdekében. A naplementét megelőző utolsó órát a legtöbb férfi a puskák tisztításával, a moka-színok javításával, vagy evéssel töltötte. A fiú már abban a pillanatban elaludt, amikor megálltak, hosszú végtagok és rongyos ruhák gyűrött kupacának látszott.

Az emberek három- vagy négyfős csoportokba tömörültek a folyópartnak simulva, vagy sziklák, száraz gazcsomók mögé bújva, mintha ezek a kis kiemelkedések védelmet nyújthattak volna.

A táborban amúgy szokásos heccelődést visszavetette a Missouri-nál történt szerencsétlenség, majd teljesen megszüntette a mindősze három nappal korábban történt második támadás. Ha beszéltek

egyáltalán, akkor is csak suttogva és mélézó hangon, tiszteletben tartva a bajtársak emlékét, akik már holtan feküdtek valamelyik ösvényen. És éberem a még mindig jelenlevő veszély miatt.

– Gondolod, hogy szenvedett, Hugh? Azóta nem tudom kivenni a fejből, hogy szörnyű kínok közepette távozott.

Hugh Glass felnézett a férfira, William Andersonra, aki a kérdést feltette. Glass gondolkodott egy darabig, mielőtt válaszolt volna.

– Nem hiszem, hogy a testvéred szenvedett.

– Ő volt a legidősebb közülünk. Amikor elhagytuk Kentuckyt, a rokonaink *neki* mondták, hogy vigyázzon *rám*. Nekem egy szót se szóltak. Valahogy nem jutott eszükbe.

– Te mindent megtettél a testvéredért, Will. Az a szomorú igazság, hogy abban a pillanatban meghalt, amikor három napja eltálla az a golyó.

Új hang szólalt meg a vízpart közeli árnyékból:

– Bárcsak eltemettük volna akkor, ahelyett, hogy két napig magunkkal cipeljük! – A hang tulajdonosa a sarkán guggolt, és az egyre növekvő sötétségben alig lehetett látni az arckifejezését, csak a sötét szakálla, és egy fehér sebhely látszott. A heg a szája szegleténél kezdődött, lefelé ívelt, majd visszakanyarodott. Olyan volt, mint egy horog. Még erőteljesebben kirajzolódott attól, hogy ott nem nőtt szőr. Mintha folyamatosan gúnyos vigyor ült volna az arcán. Jobb kezével egy nyúzókécs vaskos pengéjét húzogatta a kösörűkővön miközben beszélt, így a szavai közé lassú, csikorgó hangok keveredtek.

– Fogd be a szádat, Fitzgerald, vagy esküszöm a bátyám sírjára, hogy kitepem a mocskos nyelvedet!

– A bátyád sírjára? Azt nem nagyon nevezném sírnak, igazam van?

A hallótávolságon belül lévő férfiak hirtelen felfigyeltek, meglepődtek ezen a viselkedésen, még akkor is, ha Fitzgeraldról volt szó.

Fitzgerald megérezte a rá irányuló figyelmet, és ez felbátorította.

– Inkább csak egy kupac kő. Szerinted még mindig ott van alatta, és éppen elporlad? – Fitzgerald egy pillanatig szünetet tartott, és

csak a kövön súrlódó penge hangja hallatszott. – Ami engem illet, én kétlem. – Megint várt, hogy bekalibrálja az éppen kimondott szavak hatását. – Persze lehet, hogy a kövek távol tartották a dög-evoéket. De én azt hiszem, hogy coyote-ok szaladgálnak az apró darabjaival...

Anderson két kezét előrelelendítve rávetette magát Fitzgeralddra.

Miközben felemelkedett, Fitzgerald hirtelen felemelte a lábát és a sípcsontjával teljes erőből ágyékon rúgta Andersont. A rúgástól Anderson összegörnyedt, mintha valami rejtett kötél húzta volna a nyakát a térdeihez. Fitzgerald térdel arcon rúgta a kiszolgáltatót férfit, Anderson pedig a hátára esett.

Fitzgerald fürgén mozgott ahhoz képest, hogy mekkora darab volt, előrelendült, és a levegő után kapkodó, vérző férfi mellkasára térdelt. A nyúzókést Anderson torkához szorította. – Csatlakozni akarsz a bátyádhoz? – Fitzgerald úgy nyomta oda a kést, hogy a penge alatt vékony vércsík jelenjen meg.

– Fitzgerald – szólalt meg Glass nyugodt, de parancsoló hangon. – Elég lesz.

Fitzgerald felnézett. Azon gondolkodott, hogy mit válaszoljon Glass kihívására, miközben elégedetten nyugtázta, hogy a férfiak időközben körbevették őt, és tanúi voltak Anderson nevetséges helyzetének. Úgy döntött, jobban jár, ha kihirdeti a győzelmét. Glass-szel majd egy másik napon foglalkozik. Fitzgerald elvette a pengét Anderson torkáról, és egy hirtelen mozdulattal az övéen függő kivarrt tokba dugta. – Ne kezdj olyan dologba, Anderson, amit nem tudsz befejezni! Legközelebb majd én befejezem helyetted.

Andrew Henry kapitány átnyomakodott a bámészködök gyűrűjén. Hátulról megragadta Fitzgeraldot, és a nyakánál fogva visszarántotta, majd szorosan nekinyomta a partfalnak.

– Még egy verekedés, és ki vagy rúgva, Fitzgerald! – Henry a tábor határán túl a távoli horizontra mutatott. – Ha soha nem bírsz magaddal, akkor mehetsz, és megpróbálhatod egyedül.

A kapitány végignézett a körülötte álló többi férfin.

– Holnap negyven mérföldet fogunk megtenni. Csak az időtöket pocsékoljátok azzal, hogy még mindig nem alusztok. Ki vállalja az első őrseget? – Senki nem lépett előre. Henry egy pillanatra elgondolkodott, és szeme a fiún állapodott meg. Tett néhány határozott lépést az összekuporodott alak felé. – Kelj fel, Bridger!

A fiú felugrott, szeme tágra nyílt, és zavartan kotorászott a fegyvere után. A rozsdás muskétát előlegebe kapta a fizetéséből egy megsárgult puskaporos szaruval és egymaréknyi tűzkővel együtt.

– Menj százyardnyit folyásirányba! Keress egy magas pontot a part mentén! Malac, te ugyanezt csináld folyásiránnyal szemben! Fitzgerald, Anderson, tiétek a második őrseg.

Fitzgerald előző éjszaka is őrt állt. Egy pillanatig úgy tűnt, hogy tiltakozni fog a munka elosztása ellen. Aztán meggondolta magát, és inkább morcosan a tábor széléhez ment. A fiú, aki még mindig össze volt zavarodva, keresztülbukdácsolt a folyót szegélyező sziklákön, aztán eltűnt a kobaltszínű feketeségben, ami közben lassan ráereszkedett a brigádra.

A férfi, akit Malacnak hívtak, Phineous Gilmore néven született Kentuckyban egy mocskos és szegény farmon. A becenevét nem övezte semmilyen titok: óriási volt és mocskos. Malacnak anyyira büdös szaga volt, hogy az összezavarta az embereket. Amikor megéreztek a bűzét, körülnéztek, elkezdték keresni a szag forrását, annyira lehetetlennek tűnt, hogy ezt a rettenetes bűzt egy ember eregeti magából. Még a trapperek is, akik pedig nem helyeztek különösebb hangsúlyt a tisztálkodásra, megtettek mindent annak érdekében, hogy Malac hozzájuk képest széliránnyal szemben legyen. Miután lassan lábra lépésködött, Malac a vállára vetette a puskáját, és elballagott folyásiránnyal szemben.

Nem egészen egy órán belül teljesen besötétedett. Glass nézte, ahogy Henry kapitány idegesen visszatér az őrsemek ellenőrzéséből. A holdfényben kikerülgette az alvó férfiak kupacait, és Glass ekkor rájött, hogy csak ő és Henry vannak ébren. A kapitány Glass mellett választott helyet magának, rátámaszkodott a puskájára, miközben

súlyos testével a földre ereszkedett. Elhelyezkedett, hogy fáradt lábait felszabadítsa a teher alól, de a leginkább nyomasztó dologtól nem tudott megszabadulni.

– Azt akarom, hogy holnap te és Fekete Harris cserkeljetekek – mondta Henry kapitány. Glass felnézett. Csalódott volt, amiért nem tud eleget tenni az alvás csábító hívásának.

– Késő délután találjatok valami lelőhető! Megkockáztatunk egy tüzet. – Henry csendesebben kezdett beszélni, mintha vallomást akarna tenni. – Késésben vagyunk, Hugh. – Henry nagyon úgy nézett ki, mint aki egy darabig most beszélni akar, Glass pedig a pus-kájáért nyúlt. Ha már úgysem alhat, legalább a fegyverét megtisztíthatja. Azon a délutánon, amikor átkeltek egy folyón, vizes lett, és most friss zsírt akart kenni az elsütő szerkezetre.

– December elején kemény fagyok érkeznek – folytatta a kapitány. – Két hétre lesz szükségünk, hogy elegendő húst tartalékoljunk. Ha nem érünk a Yellowstone-hoz október előtt, akkor lemaradunk az őszi vadászatról.

Ha Henry kapitányt belső kételyek kínozták is, parancsoló fizikai jelenléte nem árult el gyengeséget. Szarvasbőrből készült zubbonyán bőrszj volt keresztülvetve széles vállain és mellkasán. Ez még abból az időből maradt meg, amikor Missouri állam Sainte Genevieve körzetében ólombányásztként dolgozott. A csipője keskeny volt, rajta egy vastag bőrv tartotta a pisztolyokat és egy nagy kést. Briccesz-nadrágja szarvasünnő bőrből készült, a térdéig ért, onnan pedig vörös gyapjúban folytatódott. A kapitány nadrágjait speciálisan neki szabták St. Louisban, és a vadonbeli jártasságát voltak hivatottak jelezni. A bőr kitűnő védelmet nyújtott, de ha gázlón ment át benne az ember, akkor nehezzé és hideggé vált. A gyapjú ezzel szemben gyorsan száradt, és akkor is tartotta a hőt, ha nedves volt.

Bár a csapat, amit vezetett, elég szedett-vedett volt, Henry legalább abból a tényből elégedettséget meríthetett, hogy „kapitány”-nak szólították. Valójában persze Henry is tudta, hogy ez a cím csak trükk. Prémvadászokból álló csapatának semmi köze nem volt

a hadsereghez, és amúgy is aligha tiszteltek bármiféle intézményt. Henry volt köztük az egyetlen, aki végigtalpalta és telerakta csapdákkal a Three Forkst⁴. A címeknek kevés jelentőségük volt, ennek a birodalomnak a tapasztalat volt a fizetőeszköze.

A kapitány szünetet tartott, arra várt, hogy Glass az egyetértésének adjon hangot. Glass felnézett a puskájáról. Rövid pillantás volt, mert közben épp kicsavarozta az elegánsan díszített sátorvasat, ami a puska ikerravasait takarta. A két csavart gondosan a kezébe szorította, attól tartva, hogy esetleg elejti őket a sötétben.

Az a pillantás elég volt ahhoz, hogy felbátorítsa Henryt a folytatásra.

– Meséltem már neked Drouillardról?

– Nem, kapitány.

– De tudod, hogy ki volt ő?

– George Drouillard... Corps of Discovery⁵?

Henry bólintott.

– Lewis és Clark embere, az egyik legjobb cserkész és vadász. 1809-ben csatlakozott egy csoporthoz az én vezetésem alatt... valójában ő vezetett bennünket... a Three Forkshoz tartottunk. Vagy száz emberünk volt, de csak Drouillard és Colter járt ott korábban közülük.

– Annyi hódot találtunk, mint szúnyogot. Alig kellett csapdázni őket, csak ki kellett menni egy bunkóval. De a feketelábokkal már az elejétől kezdve problémáink voltak. Öt emberünk halt meg, mielőtt letelt az első két hét. Be kellett ásnunk magunkat, nem tudtuk kiküldeni a csapdázó csapatokat.

– Drouillard elrejtőzött a többiekkel, nagyjából egy hétig, aztán azt mondta, hogy már nagyon unja ezt az egy helyben toporgást.

⁴ Jelentése: három ág vagy hármás összefolyás. A Gallatin, a Jefferson és a Madison folyók összefolyásával jön létre a Missouri, erről a földrajzi régióról van szó.

⁵ Az Egyesült Államok Hadseregének speciális egysége, amelyet válogatott önkéntesekből hoztak létre; ez alkotta a Lewis és Clark-expedíció magját.

Másnap elindultunk, és egy héttel később rengeteg prémmel térünk vissza.

Glass teljes figyelmét a kapitányra összpontosította. St. Louis minden polgára ismerte Drouillard történetének valamelyik verzióját, de Glass még soha nem hallott olyan beszámolót, ami első kézből származott.

– Ezt megcsinálta kétszer, kiment, és egy adag prémmel tért vissza. Az utolsó dolog, amit azelőtt mondott, hogy harmadszor is kiment, így hangzott: „a harmadik mindig szerencsés”. Nekiindult, egy fél órával később pedig két lövést hallottunk, az egyiket a puskájából, a másikat a pisztolyából. A második lövés az lehetett, amikor lelőtte a lovát, hogy fedezéket biztosítson magának. Ott találtuk meg, a lova mögött. Közte és a lova között legalább húsz nyílvevő állt ki a földről. A feketelábok otthagyták a nyílvevőket, üzeni akartak velük. Csúnyán feldarabolták... levágták a fejét.

A kapitány újra szünetet tartott, egy hegyes végű bottal a sarat piszkálta maga előtt.

– Mindig az eszembe jut ez az ember.

Glass bátorító szavak után kutatott. Mielőtt bármit mondhatott volna, a kapitány azt kérdezte: – Szerinted ez a folyó meddig folyik még nyugati irányba?

Glass feszülten bámult, és a kapitány tekintetét kereste.

– Majd kicsit jobban iparkodunk, kapitány. Addig is követhetjük a Grandet. Tudjuk, hogy a Yellowstone északra és nyugatra fekszik. – Valójában Glass már jelentős kételyeket fogalmazott meg magában a kapitánnyal kapcsolatban. Mintha üldözne volna a bal-szerencse.

– Igazad van – mondta a kapitány, aztán elismételte, mintha meg akarná győzni magát. – Persze, igazad van.

Bár a tudása sorscsapások sorozatából született, Henry kapitány bárki élő embernél többet tudott a Rocky földrajzáról. Glass tapasztalt síksági ember volt, és soha nem tette be a lábát a Missouri felső folyásának vidékére. Henry mégis talált valami megnyugtatót Glass

hanghordozásában. Valaki egyszer azt mondta neki, hogy Glass fiatal korában tengerész volt. Sőt, egy pletyka szerint Jean Lafitte, a kalóz foglya volt. Talán a végtelen tengeren töltött évek miatt kezdte egészen jól a Rocky Mountains és St. Louis közötti reménytelen síkságon töltött időt.

– Már akkor szerencsésnek mondhatjuk magunkat, ha a fekete-lábok nem törölték el Fort Uniont a föld színéről. Az emberek, akiket ott hagytam, nem éppen a legjobbak. – A kapitány az aggodalmainak szokásos katalógusával folytatta. És csak mondta, bele az éjszakába. Glass tudta, hogy az is elég, ha csak hallgatja. Időről időre felnézett és dörmögött valamit, de közben főleg a puskájára figyelt.

Glass életében a puskája volt az egyetlen extravagancia, és amikor a nagyon érzékeny ravasz elsütő mechanizmusát zsírozta, azt olyan gyöngéd odafigyeléssel tette, amit mások a feleségüknek vagy a gyermeküknek tartanak fenn. A puska egy Anstadt volt, egy úgynevezett Kentucky kovás puska, amelyet ugyanúgy, mint a kor többi nagyszerű fegyverét, német kézművesek készítettek Pennsylvániában. A nyolcszögletű csőbe az alapjánál belevésték a készítő nevét: „Jacob Anstadt”, és a helyet, ahol készült: „Kutztown, Penn”. A cső rövid volt, mindössze harminchat hüvelykes. A klasszikus Kentucky puskák hosszabbak voltak, köztük olyanokkal, amelyek csőve ötven hüvelykes is lehetett. Glass jobban szerette a rövidebb fegyvereket, mert a rövidebb azt jelentette, hogy könnyebb, a könnyebb pedig azt jelentette, hogy könnyen hordozható. Azokban a ritka helyzetekben, amikor lovon közlekedett, rövidebb fegyverrel könnyebb volt lóhátról manőverezni is. Amúgy az Anstadt kitűnő fegyver volt, halálosan pontos, annak ellenére, hogy nem volt hosszú a csőve. Az érzékeny ravasz növelte a pontosságát, a legfinomabb érintésre is el lehetett sütni. Teljes töltésen kétszáz grain⁶ fekete puskaporral az Anstadt közel kétszáz yardra lőtte az .53-as kaliberű golyót.

⁶ A tömeg egyik régi mértékegysége, a szó eredeti jelentése gabonamag, elvileg ennek súlyával megegyező tömeget jelent (kb. 64,8 mg).

A nyugati síkságokon szerzett tapasztalatai megtanították Glassnek, hogy a puskája teljesítménye jelentheti a különbséget élet és halál között. Persze a csapatban a legtöbb férfinak megbízható fegyverei voltak. Az Anstadtot elegáns szépsége emelte ki közülük.

A szépsége volt az, amire a többiek felfigyeltek, gyakran kértek tőle, hogy a kezükbe vehessék a puskát. Az agy vaskeménységű diófája elegáns kanyart vett a nyaknál, de elég vastag volt ahhoz, hogy felfogja egy erős puskaportöltet visszarúgását. A tus egyik oldalán patchbox⁷, a másikon pedig faragott állrész volt található. Az agy finom vonalban csatlakozott a tushoz, ami úgy illeszkedett a vállhoz, mintha a fegyverhasználó saját testének egyik függeléke lenne. Az agyat a legmélyebb barnára színezték, az utolsó árnyalatra a fekete előtt. A fa erezete még közelről is alig volt látható, de ha alaposabban megnézte az ember, mintha szabálytalan vonalak kanyarogtak volna rajta a kézzel felvitt lakkrétegek alatt.

Az élvezeteket tovább fokozandó, a puska fém illesztései ezüstből készültek a szokásos réz helyett, ezek díszítették a fegyver túsának borítólemezét, a patchboxot, a ravaszvédőt, magukat a ravaszokat, és a puskaavessző domború illesztéseinek végeit. Sok trapper veretett részszégeket a puskája agyába, dekorációként. Glass el sem tudta képzelni Anstadtjának ilyen ízléstelen elcsúfítását.

Elégedett volt, hogy puskája szerkezetét kitisztította, visszahegyezte a ravaszvédőt a kivájt horonyba, aztán visszarakta a két csavart, amik a helyén tartották. Friss puskaport öntött a lőporserpenyőbe a tűzkő mögött, biztosítva, hogy a fegyver készen álljon a tüzelésre.

Hirtelen észrevette, hogy a táborban minden elcsendesedett és elbizonytalanodott, amikor a kapitány abbahagyta a beszédet. Glass a tábor közepe felé nézett. A kapitány már aludt, teste görcsösen rángatózott. Glass másik oldalán, a tábor széléhez legközelebb Anderson támaszkodott egy, a folyó által partra sodort fatönknek.

⁷ Kis üreg a puska agyában, ebben tárolták pl. a kovát, a zsírt, a golyóvásznot stb.

Semmilyen zaj nem hallatszott, csak a folyó csordogálásának megnyugtató hangja.

A kovás puska zárjának éles kattánása törte meg a csendet. Folyásirányból hallatszott, Jim Bridger, a fiú irányából. Az alvó férfiak egyszerre mozdultak meg, ijedten és összezavarodva kotorásztak a fegyvereikért, és fedezéket kerestek. Folyásirányból egy sötét alak igyekezett a tábor irányába. Glass közelében Anderson riadt fel, és egyetlen mozdulattal felemelte a fegyverét. Glass is felemelte az Anstadtot. A közeledő árnyék alakot öltött, mindössze negyven yardnyira a tábortól. Anderson a csövön végignézve célzott, és egy pillanatig hezitált, mielőtt meghúzta volna a ravaszt. Ugyanebben a pillanatban Glass felfelé lendítette az Anstadtot Anderson karja alatt, így az ég felé billentve Anderson csövét, miközben fegyverében begyulladt a puskapor.

A közeledő alak megmerevedett a lövés robbanását hallva. Most már elég közel volt ahhoz, hogy érzékelné lehessen tágra nyílt szemét és ziháló mellkasát. Bridger volt az. – Én... én... én... – Ijedtében dadogni kezdett, és bénultan állt egy helyben.

– Mi történt, Bridger? – kérdezte a kapitány a fiú mögé bámulva a sötétségbe. A trapperek védekező félkör alakzatot vettek fel úgy, hogy háttal álltak a partfalnak. Legtöbbjük tüzelő pozícióban volt, fél térdre ereszkedve, puskáik kakasa felhúzva.

– Sajnálom, kapitány. Nem akartam lőni. Hallottam valamit a bokrok között. Felálltam, és azt hiszem, a kakas megcsúszott. Egyszerűen elsült.

– Valószínűbb, hogy elaludtál. – Fitzgerald leeresztette puskája kakasát, és felemelkedett térdelő helyzetéből. – Öt mérföldes körön belül most minden indián felénk tart.

Bridger szóra nyitotta a száját, de hiába kereste a szavakat, hogy ki tudja fejezni szégyenének és megbánásának mélységét. Csak állt ott, a szája nyitva, és rémülten bámulta az előtte összegyűlt férfiakat.

Glass előrelépett, és kivette Bridger kezéből a huzagolatlan fegyvert.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

Felhúzta a muskétát, és meghúzta a ravaszt, de elkapta a kakast a hüvelykujjával, mielőtt a kova lecsapódott volna. Aztán megismételte ugyanezt. – Ez nem nagyon nevezhető fegyvernek, kapitány. Adj neki egy rendes puskát, és egyből kevesebb problémánk lesz az őrséggel! – Néhány férfi bólogatni kezdett.

A kapitány először Glassre, aztán Bridgerre nézett, végül megszólalt:

– Anderson, Fitzgerald, a ti őrségetek következnek. – A két férfi elfoglalta a pozícióját, az egyik folyásirány szerint, a másik azzal szemben.

Felesleges volt öröket állítani. A hajnalig hátralevő néhány órában már senki nem aludt.